

За авіакадри

“Человек полетит, опираясь не на силу своих мускулов, а на силу своего разума”

М. Є. Жуковський

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить з жовтня 1930 р.
Випуск відновлено в березні 1998 р.

ПРИВІТАННЯ РЕКТОРА ХАІ ЗІ СВЯТАМИ

Шановні викладачі, учені, співробітники! Я вітаю Вас із Усесвітнім днем авіації та космонавтики, Днем працівників ракетно-космічної галузі України, а також із днем народження факультету ракетно-космічної техніки! Ці свята є приводом для радості професійного колективу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»!

Минуло 60 років з того часу, коли перша людина полетіла в космічний простір. Велику справу Юрія Гагаріна й Сергія Корольова продовжили видатні плеяди висококваліфікованих інженерів, талановитих конструкторів і завзяятих учених, імена яких увійшли в історію. Змінюються епохи,

розширюється техніко-технологічна парадигма й віра в експедиторський потенціал людства, але місія світових закладів вищої освіти при цьому залишається незмінною.

Навчити молоде покоління основам проектування, розроблення й обслуговування авіаційної та ракетно-космічної техніки, виховати вольових і рішучих особистостей – першочергові завдання ХАІ, які виконуються вже майже протягом століття. Від занять в університетських науково-дослідних лабораторіях і відвідувань гуртка авіа-ракетомодельювання до закріплення й удосконалення набутих знань у промислових цехах, майстернях і відділах – один рішучий крок, а звітти – довгий шлях до освоєння неба й космосу.

Не можна не зазначити, що сьогодні зміцнюються партнерські й дружні зв'язки університету зі славетними вітчизняними й зарубіжними ракетно-космічними підприємствами й організаціями, такими як ДП «Конструкторське бюро “Південне” ім. М. К. Янгеля», ДП «Виробниче об'єднання “Південний машинобудівний завод” ім. О. М. Макарова», Державне космічне агентство України, «Асоціація Noosphere», компанія Firefly Aerospace та багатьма іншими. Випускник, який подає надії та вірить у свої сили, завжди успішно реалізується в професії. Я впевнений, що виникнення в молодій людині інтересу до провідної науково-технічної галузі ініціює інтелектуальний азарт, який утілиться в плідній роботі над двигуном для супутника або ракетою-носієм на благо рідної країни й світу.

Шановні хайовці! Щиро дякую кожному з Вас за самовідданість справі, розвиток науки, передання мудрості нащадкам, які, безсумнівно, збережуть і примножать здобутки своїх попередників! Я ще раз вітаю Вас зі святами й бажаю міцного здоров'я, злагоди в колі однодумців, винахідливості, постійного самовдосконалення, твердості намірів і непереможного оптимізму!

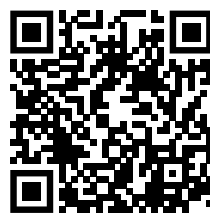
Ректор Микола Нечипорук

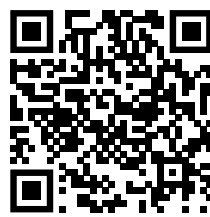
СТОРІНКА 2

Начальник відділу ХАІ з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Олександрів Кривушко – полковник ракетних військ у відставці, який проходив службу на Байконурі в 1960–1981 рр. За 21 рік він узяв участь у запуску численних космічних апаратів, зокрема міжконтинентальних ракет Р-7, Р-9, УР-500, космічних кораблів «Восток» і «Восход», орбітальних станцій «Салют», а також першого космонавта планети Юрія Олексійовича Гагаріна та інших підкорювачів безмежного космічного простору.

З нагоди 60-ліття з дня великої події Олександрів Кривушко вирішив поділитися з редакцією газети «За авіакадри» своїми спогадами про службу.

ВІДЕОПРИВІТАННЯ РЕКТОРА
МИКОЛИ НЕЧИПОРУКА
ЗІ СВЯТАМИ

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ
ФАКУЛЬТЕТУ
РАКЕТНО-КОСМІЧНОЇ
ТЕХНІКИ

СТОРІНКА 6

3 квітня з дотриманням карантинних вимог представники факультетів радіоелектроніки, комп'ютерних систем та інфокомунікацій (№ 5) і гуманітарно-правового (№ 7) на чолі з деканами Олексієм Одокієнком та Максимом Жидком спільно провели День відкритих дверей.

СОТРУДНИК ХАИ УЧАСТВОВАЛ В ЗАПУСКЕ ГАГАРИНА В КОСМОС

Полковник в отставке Алексей Александрович Кривушко служил на космодроме Байконур в 1960–1981 гг. Он принимал участие в летно-конструкторских испытаниях и отработке трех типов боевых межконтинентальных ракет Р-7, Р-9 и УР-500, а также трех типов ракет-носителей: среднего класса «Восток» и «Восход», тяжелого класса «Протон-К» и сверхтяжелого класса «Н-1».

Кроме того, Алексей Александрович принимал участие в запусках космических кораблей: кораблей-спутников (5 комплектов), «Восток» (4 комплекта), «Восход» (2 комплекта), космических аппаратов «Зонд» (2 комплекта), «Полет» (2 комплекта), космических двадцатитонных пилотируемых орбитальных станций «Салют» (4 комплекта), автоматических лунных станций (АЛС) «Луна» (14 комплектов), автоматических межпланетных станций (АМС) «Марс» (3 комплекта) и ряда других космических аппаратов, а также участвовал в запуске первого космонавта планеты Юрия Алексеевича Гагарина и других космонавтов.

Приводим его воспоминания далее.

Я родился в 1936 году в селе Олено-Косогоровка Кировоградской области. В юношестве писал небольшие стихотворения. Их публиковали в районной газете; два стиха даже попали в областную. Изначально хотел поступать в киевский университет на факультет журналистики. Я знал о том, что абитуриентов, у которых был напечатанный материал, принимали вне конкурса.

В школе со мной учился сын районного военкома Слава. Я часто бывал у него дома, помогал ему с физикой и математикой, да и с его отцом нередко общался. Отец Славы как-то спросил у меня, куда я собираюсь поступать. Я ответил, что хочу попробовать себя в журналистике. «Как ты там, в столице, думаешь жить? – спрашивал он. – Помогать тебе будет тяжело, ведь мы из села. Советую тебе поступать в военное училище». Я серьезно над этим задумался.

Был у нас хороший учитель военной подготовки, капитан-отставник Вооруженных Сил СССР. Принесет, бывало, на урок затвор автомата, покажет, как разбирать, – мы с ребятами это дело осваивали. Я у него тоже спрашивал, куда лучше поступить. Он порекомендовал артиллерийское училище в Сумах, и я принял окончательное решение пойти именно туда.

В артиллерии служил достойно. Однажды на армейских учениях вместе со своими товарищами взял в плен командира дивизии. После этого меня назначили на должность командира взвода разведки.

В 1960 году был отправлен на Байконур. Это – голая пустыня, в которой ни кустика, ни деревца – ничего. Летом температура достигала отметки 40 °С, зимой были морозы до –30 °С

и ветер со скоростью 25–30 м/с. Условия тяжелейшие.

Служил на железнодорожной станции Тюратам заправщиком. Самая ответственная и самая опасная работа. Моим «боевым крещением» стал ночной запуск ракеты 8К72 в сторону луны. Я ее заправлял. Понадобилось 70 тонн горючего РГ-1 – керосина с ядовитыми примесями – и 299 тонн кислорода.

Подпитчик был в КрАЗе, я находился неподалеку. После заправки нужно было покинуть опасную зону. Машина не заводилась, а до старта оставалось несколько минут. Внезапно завелась, водитель в страхе рванул вперед, а меня прихватить забыл.

Ракета начала подниматься. Я отбежал примерно на 150 метров и лег животом на скат железнодорожного полотна. В небе увидел огненный крест. Над спиной начало прижигать, горячие газы работающих двигателей вдавливали меня в землю. «Ну, – подумал, – конец». К счастью, все обошлось.

Перевернулся с живота на спину, медленно поднялся. Пошел в расположение, но не через проходную, а напрямик, чтобы сократить путь. Кругом темно, по периметру – колючая проволока под напряжением. Прошел около 200 метров, гляжу – на меня несется огромная немецкая овчарка часового, который тем временем обходил периметр. Остановилась передо мной, встала на задние лапы и передними мне на плечи – раз! Зубы показала, язык изо рта выпал – испугался я тогда не на шутку. Часовой подоспел вовремя. Я ему все рассказал.

Солдаты и офицеры жили в финском бараке на 70 коек. Я вошел внутрь, подошел к умывальнику. Подумал: «Не седой ли я?» Снял фуражку, взглянул на себя в зеркало. Седым не стал. Вот так и началась служба на Байконуре...

Моя встреча с первым покорителем космоса, а также с его дублером произошла 11 апреля 1961 года, за день до великого события. Приехал автобус, оттуда вышли Гагарин, Титов, Королев, Пилюгин и группа подчиненных. Они о чем-то долго в своем кру-

гу беседовали. Потом Гагарин и Титов поднялись вверх на лифте к кабине космонавтов. Осмотрелись, спустились.

Начальство в стороне стояло, космонавты находились возле ракеты, я – рядом с ними. Я тогда был лейтенантом, они – старшими лейтенантами. Поинтересовались, кто я такой. Сказал, что буду их заправлять перед полетом.

Гагарин спросил у Королева, можно ли осмотреть кабину управления заправкой. Тот ответил утвердительно. Мы с Гагариным и Титовым вошли туда на 10–15 минут. Я им показывал, рассказывал, что и как устроено.

К слову, 9 апреля была совершена первая попытка запуска боевой ракеты 8К75. Она поднялась на 200 метров, двигатели дали осечку, ракета упала. Так вот, Гагарин улыбнулся и спросил: «А вы нас не взорвете на старте? Не случится такого, как позавчера?» Гагарин был простым и веселым человеком. Всегда говорил и смеялся.

Я ответил: «Юра, вам ли, летчикам, переживать? Страна о вас позаботилась. Есть парашют, катапульта в ракете. Если что-то случится, катапульта сработает, кабина улетит вверх, парашют раскроется. Это у нас, заправщиков, только противогазы. Не волнуйтесь, все будет хорошо!» И, как мы потом узнали, все прошло действительно хорошо!

... В общей сложности я прослужил на заправке 21 год. Сначала заправлял ракеты горючим, потом окислителем. В какой-то момент стал замполитом группы заправки. Трудился на этой должности 7 лет. В то время проходили испытания ракеты сверхтяжелого класса «Н-1», которая так и не полетела: все четыре запуска были аварийными.

За 7 лет заочно закончил военно-политическую академию в Москве, стал майором. В 1971 году был приглашен на встречу выпускников высших учебных заведений с правительством. Мы выстроились, повернулись лицом к проходящим из других заведений. Внезапно из первой шеренги другой колонны выскочил генерал-майор, подбежал ко мне и заключил меня в объятия. Это был Герман Титов. «Леша, здравствуй, дорогой!» – «Здравствуй, Гера, здравствуй, дорогой!» Пообщались немного, встреча была короткой. С Гагариным я так больше и не встретился, а вот с Титовым виделся нередко. С ним у меня были очень хорошие отношения, и служебные, и личные. Несколько раз он бывал у меня дома.

Позже я служил в специальной части для подготовки и запуска орбитальных станций «Салют» и постановки на боевое дежурство в космосе. В последние годы службы со здоровьем стало плохо, развилась аллергия: в пустыне это не было редкостью. Кашлял, из-за пыли шла носом кровь.

В 1980 году я был в президиуме партийного актива полигона. Там находился генерал-полковник Горчаков, член военного совета ракетных войск. Во время заседания у меня началась проблема с носом, стал чихать, кровь пошла. Горчаков это увидел и приказал выйти. В перерыве позвал к себе и начал расспрашивать, что со здоровьем. Я ему кратко объяснил. «Сколько лет служите здесь, товарищ майор?» – «20». Он обернулся к начальнику политдела и упрекнул его в том, что за людьми не следит. «Срочный перевод!» – этой фразой Горчаков

окончил разговор. Через несколько дней пошли звонки из Москвы с предложениями на разные должности.

Сперва планировали перевести меня в Уссурийск. Я отказался. Предлагали также службу в Ужбе. Я им ответил: «Ребята, зачем это все? Люди к концу своей службы стремятся поближе к родине вернуться, а вы меня все дальше и дальше отправляете». Вмешалась медицинская комиссия, представители которой сказали, что резкая смена климатических условий в худшем случае может быть чревата летальным исходом. В итоге подыскали место – Капустин Яр в Волжской области, где в свое время Королев работал над немецкими ракетами. После службы там пообещали перевести меня в Харьков. На том и сошлись.

Через полтора года перевод состоялся. Я закончил службу в звании полковника. Два месяца был на пенсии.

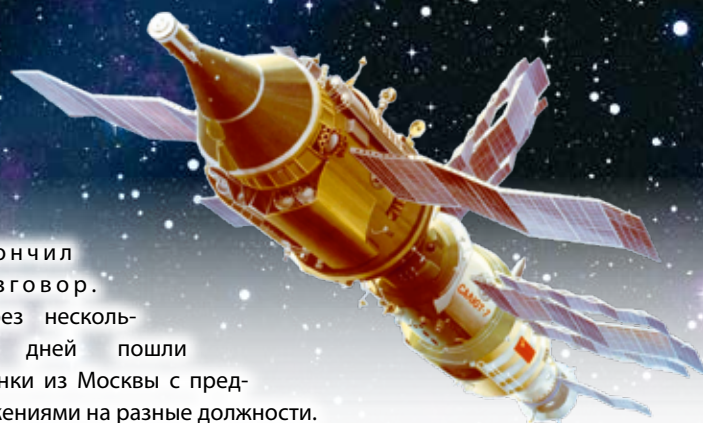
В Харькове на поселке Жуковского у меня был гараж. Рядом с ним был гараж знакомого, начальника второго отдела облисполкома. Он отвечал за гражданскую оборону и пригласил меня к себе на работу. Я понял, что без должной подготовки работать не смогу, поэтому принял решение пройти курс «Выстрел» в Москве.

Через полгода получил диплом. Начал работать. Подрос авторитет в кругу рядовых работников, городского руководства, директоров заводов и предприятий.

В 1997 году случилось ЧП. Киевский штаб гражданской обороны проверял ХАИ. Вуз получил двойку. Событие было не из приятных по областному и городским меркам. Руководство штаба попросило найти человека, который бы поправил положение дел. Тогда же я и начал работать в университете. Ситуацию удалось стабилизировать. Через два года при очередной проверке ХАИ получил отличную оценку по гражданской обороне и стал образцовым вузом области в этом направлении.

... Вот такая моя жизнь. Я горжусь тем, что был в 1961 году в боевом расчете, участвовал в запуске первого человека в космос. Сегодня в Харькове я – единственный офицер, который застал великое событие воочию и «приложил руку» к запуску Гагарина. Эту историю я храню для будущего поколения, для детей и внуков, и в связи с 60-летием знаменательной даты было бы грехом ею не поделиться.

**Начальник отдела по вопросам
чрезвычайных ситуаций
и гражданской защиты населения
Алексей Кривушко**

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ НА П'ЯТОМУ Й СЬОМОМУ ФАКУЛЬТЕТАХ

«Ми з деканом п'ятого факультету Олексієм Володимировичем багато думали над стратегією набору абітурієнтів на 2021/2022 рік і дійшли висновку, що командна робота є найбільш ефективною в профорієнтаційних кампаніях. Колеги з п'ятого факультету – це фахівці із сучасних інформаційних технологій, вони можуть якісно забезпечувати онлайн-складову. Гуманітарії – це ті, хто добре розбирається в технологіях реклами, впливу на цільову аудиторію. Отже, разом ми можемо реалізувати чимало креативних задумів.

Мені здається, що оскільки ми «йдемо» першими, ми першими і наб'ємо певних шишок. Але відпрацювавши такий тип взаємодії, можна буде проаналізувати й покращити його для майбутніх спільних заходів інших факультетів.

Не можу не наголосити на користі такої синергії: працюючи на себе, на свої факультети, ми водночас працюємо на весь університет. Річ у тому, що не завжди чітко зрозуміло, яку спеціальність вибрав абітурієнт. Дуже часто, приходячи сюди з певними інтересами, хлопець або дівчина після інформативних демонстрацій і майстер-класів змінює своє рішення. Але для нас важливо, щоб навіть змінення рішення відбувалося локалізовано, у межах однозначного вибору ХАІ як місця навчання.

Отже, така командна гра дає змогу «не втратити м'яча», навіть якщо «м'яч забиває» не свій, а інший факультет, який при цьому все одно влучає в необхідні «ворота», – поділився своїми міркуваннями на початку заходу Максим Жидко.

У коридорах навчальних корпусів можна було зустріти абітурієнтів, які вже готувалися до вступу й завітали до ХАІ для

наочного підтвердження своїх уявлень, і тих молодих людей, хто ще навчається в старших класах школи й вирішив з освітньо-науковим інтересом «прошупати ґрунт».

«Я навчаюся в школі № 123. Збираюся вступати на спеціальність «Психологія», тому планую відвідати місця «майбутньої слави». До речі, мій батько, який і запропонував приїхати сюди сьогодні, навчався на першому факультеті ХАІ, де вивчав вертольотобудування», – сказала 11-класниця Олена.

З головного корпусу на ознайомчу екскурсію університетом гості вирушили двома групами. Так, абітурієнти побували в лабораторії гарантоздатних розподілених обчислень, надши-

рокусмугової радіоелектроніки, криміналістичному класі, навчальній аудиторії кафедри прикладної лінгвістики, басейні та інших локаціях радіотехнічного корпусу й К-2. Маршрути пролягали через однакові пункти, але екскурсанти відвідували їх у різній послідовності.

Під час відеотрансляції глядачам, які не змогли приїхати, було запропоновано аналогічну за інформаційним змістом віртуальну екскурсію, але в більш компактному вигляді. Зазначимо, що запис ефіру вже опубліковано на офіційному YouTube-каналі ХАІ.

Після завершення екскурсії гості повернулися до головного корпусу.

«Я навчаюся в 9-му класі гімназії № 144. Моя сестра підписана в Instagram на декана гуманітарно-правового факультету Максима Жидка. Звідти вона дізналася про День відкритих дверей і сповістила мене. При цьому сестра навчається в іншому університеті, але багато її знайомих і знайомих моїх батьків радять звертати увагу саме на ХАІ.

Сьогодні мене особливо вразила кафедра радіоелектроніки та біомедичних комп'ютеризованих засобів та технологій. Викладачі розповіли багато цікавих речей. Поки що я думаю над тим, що вибрати, і, на щастя, ще маю кілька років у запасі.

Для мене також є дуже цікавою галузь автотранспорту, тому

**ВІДЕОЕКСКУРСІЯ
ФАКУЛЬТЕТАМИ**

чекаю на наступний День відкритих дверей, коли можна було б завітати на, наскільки я розумію, перший факультет», – розповів гімназист Сергій.

Абітурієнти взяли участь у розіграші призів. Улюбленці Фортуни отримали кружки, екосумки й навушники.

«Ми серйозно постаралися сьогодні, я глибоко вдячний усім без винятку. Захід пройшов чудово, не без незначних помилок, але необхідну роботу над ними буде проведено. Було дуже приємно співпрацювати з Максимом Євгеновичем і його колегами, і я сподіваюся, що ці зв'язки надалі продовжуватимуться й зміцнюватимуться.

Ми отримали корисний і правильний досвід. Як на мене, слід не перетягувати ковдру, а орієнтуватися на паритетні відносини в напрямі профорієнтаційної роботи, активно обмінюватися пропозиціями й комбінувати оригінальні ідеї.

Командна робота дає змогу більш ефективно вирішити низку організаційних питань, провести рекламну кампанію, узгодити технічні моменти, рівномірно розподілити обов'язки. Не важливо, скільки факультетів беруть участь, два чи вісім.

Згадавши в деталях цей День відкритих дверей, я остаточно зрозумів: одному факультету реалізувати таку програму надзвичайно важко», – резюмував Олексій Одокієнко.

Випусковий редактор Максим Зубков

Р. S. Про те, наскільки вдався День відкритих дверей, проведений п'ятим і сьомим факультетами, можна судити за невеликим епізодом. 5 квітня декани Олексій Одокієнко й Максим Жидко, а також старший викладач кафедри філософії та суспільних наук Георгій Півень (один з координаторів заходу) у фойє головного корпусу щиро подякували студентам за докладені зусилля та вручили їм грамоти з 12-кілограмовим тортом.

ДЕЛЕГАЦІЯ ХАІ З РОБОЧИМ ВІЗИТОМ ВІДВІДАЛА РЕСПУБЛІКУ ТАДЖИКИСТАН

У м. Душанбе (Республіка Таджикистан) з 29 березня по 2 квітня проходив інтернаціональний форум «Навчайся в Україні», організований Українським державним центром міжнародної освіти МОН з метою популяризації можливостей здобуття вищої освіти в Україні для іноземних студентів. У ньому взяли участь члени профільного міністерства України на чолі з міністром Сергієм Шкарлетом, а також представники майже 80 провідних вітчизняних закладів вищої освіти.

До масштабного заходу з боку Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» долучилися ректор Микола Нечипорук і директор Центру розвитку інновацій, міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва Костянтин Данько.

Костянтин Данько зазначив, що чимало відвідувачів виставки зацікавилися академічними пропозиціями ХАІ: республіка визначила індустріалізацію одним зі стратегічних напрямів свого розвитку, що означає високу затребуваність висококваліфікованих молодих фахівців у наукомістких галузях, таких як аерокосмічна техніка й машинобудування. Отже, слід сподіватися на швидке утворення й зміцнення зв'язків між нашим університетом і державними установами Таджикистану.

Після презентаційних кампаній представників технічних вишів України було запрошено на зустріч з адміністрацією Таджикського технічного університету імені академіка М. С. Осімі. Делегати обговорили перспективи майбутньої міжнародної співпраці, яка стосуватиметься не тільки освітнього процесу, а й спільних наукових проектів.

Сьогодні цей навчальний заклад має у своїй структурі 7 факультетів: енергетики, будівництва й архітектури, інноваційних технологій, інформаційних і комунікаційних технологій, транспорту, менеджменту й транспортної комунікації, спільний з Білоруським національним технічним університетом інженерно-технічний факультет.

На 40 кафедрах університету працює понад 430 викладачів, з яких 20 – професори й доктори наук, 155 – доценти й кандидати наук. Загальна кількість студентів – понад 8 тисяч.

За результатами попереднього обговорення ректор ХАІ Микола Нечипорук і ректор таджикського закладу Давлатзода

Кудрат Камбар підписали договір про академічне й науково-технічне співробітництво.

Після візиту до столичних освітніх установ представники керівництва ХАІ в межах ділової поїздки завітали до найбільшої в країні Нурекської гідроелектростанції, проектне середньорічне вироблення електроенергії якої становить близько 11 200 млн кВт-год.

«Нурекська ГЕС на річці Вахш висотою 304 м – найвища земляна насипна ГЕС у світі й чудовий приклад співробітництва України й Таджикистану, адже турбіни для неї було виготовлено в Харкові, а трансформатори – у Запоріжжі», – зауважив Костянтин Данько.

Останнім пунктом маршруту став Дангаринський державний університет (4000 студентів). Навчальний заклад готує кадри за такими напрямками, як аграрні технології, педагогіка, менеджмент, економіка.

Уже на зворотному шляху до України відбулася приємна несподіванка: на висоті 11 тисяч метрів на борту літака Airbus A320 ректор нашого університету Микола Нечипорук і ректор Луцького національного технічного університету Ірина Вахович підписали договір про партнерство між ЗВО.

«Я впевнений, що офіційний візит української делегації на чолі з міністром освіти і науки України Сергієм Шкарлетом стане поштовхом до нового етапу тісного співробітництва між нашими країнами», – наголосив Костянтин Данько.

Прес-служба ХАІ

ФОРУМ ВИЩОЇ ОСВІТИ-2021

24 квітня в Києві в онлайн-режимі відбувся Форум вищої освіти-2021, де взяли участь експерти різного профілю з багатьох ЗВО України. Інтереси нашого університету представляв начальник навчально-методичного відділу Максим Романов, який виступив з доповіддю на тему: «Як навчити будувати літаки?»

В організації цьогорічного Форуму за підтримки організації «Вище», Міжнародного фонду «Відродження» та голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України Сергія Бабака взяли участь:

- Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти;
- Київська школа економіки;
- American Councils for International Education;
- Українська асоціація студентів;
- компанія Global Logic;
- освітня платформа Prometheus.

Цілі, які ставили перед собою організатори, – «сформувати спільноту потужних лідерів змін вищої освіти, підвищити довіру до системи вищої освіти України через демонстрацію кращих практик». На заході експерти обмінялися думками щодо модернізації системи підготовки викладачів, академічної доброчесності, ефективності студентського самоврядування, поєднання освіти, науки й бізнесу, а також відповіли на запитання глядачів, зокрема студентів.

ОСВІТНІ ЗАХОДИ

«Усього на Форумі було 15 спікерів. Ми з колегами готувалися близько півтора місяця, розбивалися на групи, брали участь в обговореннях, коригували презентації й тексти доповідей згідно з вимогами до структури й змісту.

Захід проводився у форматі TED. Ніхто з нас не мав такого досвіду раніше, хвилювалися абсолютно всі. Зрештою, як на мене, ми дуже добре попрацювали й багато чому навчилися один в одного. Зі свого боку, я розповів про підходи до розроблення професійних стандартів і систему підготовки фахівців, яка базується на аналізі кадрових потреб.

Висловлюю велику вдячність організаторам Форуму, які не тільки запросили мене виступити, але й провели якісне консультування, допомогли покращити навички роботи в команді й дали цінні поради. Мені все сподобалося, я отримав великий досвід.

Сподіваюся, що цим виступом вдалося популяризувати освітні ідеї ХАІ на державному рівні й повернути увагу абітурієнтів», – розповів Максим Романов.

Випусковий редактор Максим Зубков

В ХАІ БУДЕ ВСТАНОВЛЕНО ПAM'ЯТНИК ЛІТАКУ МИГ-23МЛ

У плановому порядку проводяться роботи з підготовки літака МиГ-23МЛ до встановлення його як пам'ятника перед головною прохідною нашого університету. З допомогою колег з Чугувського авіаремонтного заводу з метою полегшення літака з нього було демонтовано двигун, а також увесь комплекс радіотехнічного й радіоелектронного обладнання. Крім того, з кабіни й елементів конструкції було видалено всі цінні матеріали з коштовними металами. Після очищення корпусу літак буде пофарбовано.

Одночасно виконується геодезичне прив'язування запланованого пам'ятника до майданчика. Процес ускладнюється через те, що на ймовірному місці встановлення знаходиться мережа комунікацій.

Прес-служба ХАІ

ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДКРИТТЯ ЦЕНТРУ 3D-ДРУКУ В ЛІТАКОБУДІВНОМУ КОРПУСІ

13 квітня в літакобудівному корпусі ХАІ відбулося урочисте відкриття профспілкового центру адитивних технологій «Ранверсман», створеного за підтримки Харківської обласної організації профспілки працівників освіти і науки, а також адміністрації та первинної профспілкової організації студентів нашого університету.

На церемонії відкриття були присутніми голова Харківської обласної організації профспілки працівників освіти і науки Лідія Дулуб, ректор ХАІ Микола Нечипорук, помічник ректора із забезпечення якості освіти Юрій Воробійов, голова студентського профкому Теймур Зейнієв та студенти.

«Рік тому ХАІ святкував своє 90-річчя. З нагоди ювілею одного з провідних аерокосмічних закладів країни представники Харківської обласної організації профспілки працівників освіти і науки на чолі з Лідією Дулуб зробили грошовий подарунок для розвитку вишу. Беручи до уваги популярність технологій 3D-друку й потребу в набутті відповідних умінь з боку студентів, які навчаються за технічними спеціальностями, ми прийняли рішення відкрити цю лабораторію. Кошти на ремонтні роботи й облаштування приміщення також виділили студентський профком і керівництво університету.

Нещодавно ми оголосили набір до школи адитивних технологій, куди подали заявки студенти ХАІ, які мають бажання навчитися чомусь принципово новому. Серед тих, хто записався, є навіть студентки з 6-го й 7-го факультетів. Я впевнений, що завдяки центру можна привертати увагу абітурієнтів, залучати школярів, проводячи спеціальні олімпіади й конкурси.

До речі, незвичну назву вигадали студенти. Ранверсман – фігура вищого пілотажу. Наш заклад готує фахівців-підкорювачів неба й зірок, отже, спинилися на такому варіанті», – розповів голова ППОС Теймур Зейнієв.

Тривимірні моделі на принтерах виготовляються методом пошарового наплавлення. Освоювати обладнання взялася група студентів з гуртка авіаракетомодельювання. Серед їхніх пробних робіт – модель літака ХАІ-1, яку було продемонстровано на церемонії відкриття.

«Адитивні технології сьогодні використовуються в багатьох галузях промислового виробництва, але цей напрям є дуже важливим і в межах навчального процесу в університеті. Відкритий центр стане чудовою базою для реалізації студентських проектів різної складності. Зазначу, що деякі інші лабораторії, які було відкрито цього року, також обладнано 3D-принтерами.

Дякуємо шановній Лідії Миколаївні за надану фінансову підтримку, а також профспілкам ХАІ, чийми безпосередніми зусиллями було реалізовано цей серйозний проект!» – промовив ректор Микола Нечипорук.

Після відкриття лабораторії Лідія Дулуб узяла участь у невеликій ознайомчій екскурсії лабораторіями літакобудівного й моторного корпусів ХАІ.

Центр зв'язків з громадськістю

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ:

по кафедрі комп'ютерних систем, мереж і кібербезпеки – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, учене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ПРОФЕСОРА:

по кафедрі комп'ютерних систем, мереж і кібербезпеки – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, учене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», ученому секретарю ради університету, тел. 788-40-32

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті
Обов'язковими документами, які подаються на конкурс, є: заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі; документи про освіту, науковий ступінь, учене звання; список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 46 54 pr@khai.edu

Номер підготовлено і зверстано

в редакції газети "За авіакадри"

вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
 Номер віддруковано в друкарні ТОВ «Мега-Мікс»
 Наклад 1500 пр. Замовлення № 211 26
 Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Сергій Ружинський,
 Тетяна Козіна,
 Максим Зубков,
 Олена Серьожкіна,
 Леонід Литвин,
 Емма Меркулова

